

заинтересовать инвесторов в целесообразности вложений капитала в экономику Украины, необходимо провести ряд социально-экономических реформ, пересмотреть ведение национальной политики в мировой финансово-экономической сфере.

Перспективы Украины в дальнейшем развитии экономики и социальной сферы достаточно велики. Иностранные инвестиции позволят Украине выйти на новый уровень развития, повысят конкурентоспособность национального производства на мировом рынке. Украина владеет огромным потенциалом в промышленной сфере (металлургия, машиностроение, перерабатывающая промышленность), агропромышленном комплексе (животноводство и сельское хозяйство), а также научно-техническим потенциалом и дешевой рабочей силы. При определенных обстоятельствах (создания гибкой налоговой политики, изменения в правовом секторе, совершенствование законодательства, стабилизация политической ситуации в стране и решение других социально-экономических проблем, которые являются фактическим барьером для привлечения иностранных инвестиций) отношения иностранных инвесторов к Украине, как перспективному объекту инвестирования, значительно улучшится. Учитывая все положительные и отрицательные факторы, основательно взвесив потенциальные возможности в развитии отношений с иностранными инвесторами, можно с уверенностью сказать, что Украину ожидает многообещающее будущее.

Литература:

1. Шарп У. Инвестиции/Шарп У., Александер Г., Бейли Дж.; пер. с англ. Буренина А.Н., Васина А.А. - М.: Инфра-М, 2001. — 1028 с.
2. Закон Украины «О режиме иностранного инвестирования» от 24 мая 2012 года №4835 – VI/ Верховная Рада Украины – Офиц. издательство – К: Парлам. издательство.

Олена Зінченко

к.е.н., доцент

Людмила Коров'яковська

студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Ринкова економіка створює сприятливі умови для розширення зовнішньоекономічної діяльності та валютно-фінансової самостійності українських суб'єктів господарювання. Тому, вітчизняним підприємствам при здійсненні експортно-імпорتنих операцій доцільно правильно обирати та використовувати найефективні форми міжнародних розрахунків, які б захищали від ризиків, що супроводжують зовнішню торгівлю, та забезпечували

б надійність і належне виконання умов зовнішньоекономічних контрактів, мінімізацію витрат, сприяли ефективному кругообігу коштів, що нині є актуальним.

Міжнародні розрахунки можуть здійснюватися в безготівковій формі. Міжнародні безготівкові розрахунки - це грошові розрахунки між суб'єктами міжнародної діяльності, що пов'язані з рухом товарно-матеріальних цінностей і послуг у міжнародному обігу, при яких не потрібно використовувати готівкові кошти.

Існують такі *типи міжнародних розрахунків*.

Національною валютою	торговельні, кредитні і платіжні угоди між країнами
Міжнародною колективною валютою (СПЗ, євро)	торговельні, кредитні і платіжні угоди в межах інтеграційних угруповань країн
Клірингові розрахунки	міжнародні платіжні угоди клірингового типу угода між урядами двох і більше країн при обов'язковому взаємному заліку міжнародних вимог і зобов'язань
Золотом	використовується в міжнародних розрахунках опосередковано на ринку золота

Види міжнародних розрахунків залежать від:

<i>Специфіки суб'єкта</i>	між конкретними контрагентами; між банками; між банком і контрагентом; між державою і банком; між державами
<i>Взаємодії суб'єктів</i>	напрямую; через посередників
<i>Від об'єкта</i>	торгові операції; інвестиційні операції; некомерційні операції
<i>Умови розрахунків</i>	готівкові; з наданням кредиту

Форма міжнародних безготівкових розрахунків — це спосіб оформлення, передавання та оплати товаророзпорядчих і платіжних документів, що використовуються в міжнародній практиці, без наявності готівки.

Міжнародні розрахунки здійснюються в основному під фінансові і комерційні документи. Фінансовими документами є: прості та перевідні векселі, чеки, платіжні розписки. Комерційними документами є:

- рахунки-фактури;
- документи, що підтверджують відвантаження або відправлення товарів, чи прийняття їх до навантаження (залізничні, автомобільні, авіаційні накладні, поштові квитанції тощо);
- документи страхових компаній морських страхувальників або їхніх агентів, оскільки експортні вантажі, як правило, страхуються;
- інші документи (сертифікати, які засвідчують походження, вагу, якість або аналіз товарів, а також перетин ними кордону).

Розрізняють низку форм міжнародних розрахунків, а саме: акредитиви, інкасо, авансові платежі, платіж на відкритий рахунок, банківський переказ, вексель, чек, пластикові картки. Міжнародні розрахунки регулюються національними нормативними та законодавчими актами, міжнародними законами, банківськими правилами та звичаями. Особливості міжнародних розрахунків такі: вони є об'єктом уніфікації, здійснюються в різних валютах, зазнають впливу валютних обмежень.

Таблиця 1- Форми міжнародних розрахунків

Назва	Характеристика
Акредитив	договір, що містить зобов'язання банку-емітента, за яким цей банк за дорученням клієнта (заявника акредитива) або від свого імені проти документів, які відповідають умовам акредитива, зобов'язаний виконати платіж на користь бенефіціара або доручає іншому (виконуючому) банку здійснити цей платіж
Інкасо	це банківська розрахункова операція, згідно якої банк за дорученням свого клієнта отримує на базі розрахункових документів суми, сплачені покупцем за відвантажені товари чи послуги, та зараховує ці кошти на рахунок клієнта в банку. Розрізняють документарне інкасо (інкасо фінансових документів, які супроводжуються комерційними документами) та чисте (інкасо тільки фінансових документів)
Аванс	грошова сума або майнова цінність, що передається продавцеві покупцем до відвантаження товару чи навіть його виробництва в рахунок виконання зобов'язань за контрактом
Платіж на відкритий рахунок	періодичні платежі покупця продавцю у встановлені строки. Контрагенти операції вводять відкриті рахунки, на яких обліковуються суми поточної заборгованості. Порядок розрахунків визначається угодою контрагентів операції, контроль за своєчасністю платежів здійснюють самі учасники угоди
Банківський переказ	просте доручення комерційного банку своєму банку-кореспонденту сплатити відповідну суму на прохання та за рахунок клієнта іноземному партнеру з зазначенням способу відшкодування банку-платнику сплаченої ним суми. У формі банківського переказу здійснюються оплата інкасо, авансові платежі, перерахунки
Чек	це письмова безумовна пропозиція чекодавця платнику здійснити платіж зазначеної суми власнику чека готівкою або в безготівковій формі. Для проведення міжнародних платежів неторгового характеру використовують дорожні чеки, єврочеки
Дорожній чек	платіжний документ (наказ) сплатити зазначену на ньому суму його власнику
Єврочек	чек у єрвалюті, що виписується банком та сплачується в будь-якій країні-учасниці угоди «Єврочек»
Пластикова картка	це персоніфікований платіжний документ, що надає власнику можливість безготівкової оплати товарів і послуг, отримання готівки в банках і банкоматах

Векселі, чеки, пластикові картки використовують як самостійні засоби платежу в комбінації з різними формами міжнародних розрахунків.

Чеки можуть виписуватися самостійно клієнтом і банком від імені клієнта. Вони переважно використовуються в разі виникнення перерахунків між контрагентами операції, за рекламації та штрафних санкцій, за погашення боргу, за остаточного розрахунку, для видачі готівки.

У міжнародних розрахунках використовують прості та переказні векселі.

Простий вексель - зобов'язання векселедавця сплатити кредитору певну суму у визначеному місці в зазначений термін.

Переказний вексель (тратта) - це письмовий документ законодавчо встановленої форми, безумовний наказ кредитора позичальнику про сплату у вказаний строк визначеної суми названій у векселі третій особі чи пред'явнику.

Зазвичай, всі міжнародні фінансові операції пов'язані з валютним обміном. Товаропотік між різними країнами породжує зустрічні грошові потоки, які підлягають обміну, внаслідок, виникають проблеми курсів валюти, вибору форми платежу і конкретних фінансових установ, що здійснюють розрахунки (як правило, банків). Суттєвим питанням є співвідношення національних і міжнародних правил розрахунків, де має бути поступовий перехід до єдиних міжнародних правил. За останні роки вирішальне значення придбало впровадження електронних технологій в сферу розрахунків, що створює принципово оновлені можливості їх розвитку.

Питання розрахунків є одним з ключових питань в міжнародному торговому обороті. Законодавча і банківська системи мають надавати суб'єктам господарювання достатньою кількістю інструментів, які забезпечують гнучкість і можливість швидкого реагування на постійно змінні зовнішні умови при здійсненні розрахунків.

Однією з найважливіших складових зовнішньоекономічних зв'язків є здійснення розрахунків за отримані товари, послуги.

Від вибору форм і умов розрахунків залежать швидкість і гарантія отримання платежу, сума витрат, пов'язаних з проведення операцій через банки. Тому зовнішньоторговельні партнери в процесі переговорів погоджують деталі умов платежу і потім закріплюють їх в контракті.

Форми міжнародних розрахунків, які розроблені міжнародною практикою відрізняються один від одного механізмом, ступенем гарантованості і формою участі в розрахунках банків. Тому, доцільно обрати ту форму розрахунку, яка є незалежною від економічної і політичної стабільності країни-контрагента та надає можливість захистити інтереси експортера і імпортера.

Аналіз останніх наукових розробок та публікацій, присвячених питанню вибору та використання оптимальних форм міжнародних розрахунків в Україні є недостатньо вивченим. Відсутні: комплексний підхід до вирішення проблеми, єдина думка стосовно оцінки окремих форм міжнародних розрахунків. Вивчаючи різні аспекти міжнародних торгових розрахунків, можна констатувати, що не дотримується єдина термінологія та концепція організації міжнародних розрахунків. Зокрема, наявні різні тлумачення форм розрахунків, платіжних умов, ототожнено різниці між формами розрахунків, платіжними умовами та засобами платежу (платіжними інструментами).